

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Zunanja politika

Italijani porušijo Adis Abebo

Protestna nota zaradi rudniških koncesij — Prekinitev vseh odnošajev — Abesinija kliče na pomoč — Pred zasedanjem sveta Društva narodov

ADDIS ABEBA, 3. septembra. Italijanski poslanik je izročil danes abesinski vladi ostro protestno noto proti najnovejšim koncesijam Rickettovi družbi. V krogih abesinske vlade se zatrjuje, da je treba pričakovati, da bo Abesinija italijanske zahteve, izražene v tej protestni noti, gladko odklonila, ker ni s to pogodbo kršena nobena med Italijo in Abesinijo obstoječih pogodb. Abesinci pravijo, da gre za ameriški kapital, dočim slutijo Italijani v ozadju angleški kapital. Italijanski poslanik je odredil že vse za odhod poslaniškega osebja iz Addis Abebe. Italija prekine z Abesinijo vse odnose in namerava nato z bombardiranjem iz zraka porušiti abesinsko glavno mesto. Abesinska vlada je zaradi tega poslala v Ženevo protestno noto in klic na pomoč. V brzojavki se naglašja, da je Addis Abeba čisto neutrjeno mesto in bi bombardiranje pomenilo grdo kršitev mednarodnih določb.

Diplomati se zbirajo

ŽENEVA, 3. septembra. Semkaj prihajajo že prvi diplomati, da se udeležijo ju-

trišnje otvoritve sveta Društva narodov, ki se bo bavil z italijansko abesinskim sporom. Po nervoznosti, ki se opazja se da sklepati, da bo Društvo narodov postavljeno v tem zasedanju pred težek problem, od katerega ne bo odvisna le nadaljnja usoda Društva narodov, ampak tudi splošnega mednarodnega razvoja v Evropi in v svetu. K drugim težkočam se je pridružila sedaj še tako nepričakovana pogodba med ameriško-angleško družbo in abesinskim cesarjem za eksploatacijo abesinskih petrolejskih vrelcev in rudnikov. Ta pogodba je vzbudila povsod veliko pozornost in ostro polemiko, ki se čuti zlasti med Rimom in Londonom. V Londonu izjavljajo oficijelno, da niso z novo pogodbo, ki je čisto zasebnega značaja, v nikaki zvezi in so proti njej celo protestirali v Adis Abebi in priporočili abesinskemu cesarju, da jo razveljavi. Nekateri angleški listi pišejo celo, da je ta pogodba intriga Italije in stoji glavni zastopnik omenjene družbe, Rickett, v zvezi z Italijani. Italijanski listi pa seveda odgovarjajo, da je sedaj postalo očito, da gre Angliji predvsem za petrolej in ne za Društvo na-

rodov. Angleški minister za Društvo narodov, lord Eden, je prispel včeraj iz Londona v Pariz z letalom, kjer se je sestal z Lavalom ter razpravljal z njim o položaju, ki je nastal po Rickettovih koncesijah v Abesiniji.

DNEVNI RED ZASEDANJA.

PARIZ, 3. septembra. »Matin« poroča, da je izdelal Laval nov kompromisni predlog glede abesinsko-italijanskega konflikta. Predlog varuje ugled in prestiž Italije, upošteva stališče Anglije in rešuje Društvo narodov. Laval je odpotoval v Ženevo že včeraj skupaj z Edenom, Zediniša sta se za jutri za sledeči program: 1. Skupno poročilo Lavalu in Edenu o poteku konference treh; 2. Poročilo zastopnika Abesinije; 3. Poročilo zastopnika Italije; 4. Poročilo razsodiščne komisije; 5. Debat o sporu. Eden sam ne bo predlagal uporabe sankcij proti Italiji, bo pa podpiral vsak tak predlog z druge strani.

MOBILIZACIJA SE NADALJUJE.

RIM, 3. septembra. Italija je poklicala za sredo tega meseca pod orožje novih 200.000 rezervistov.

Stojadinovičev obisk v Parizu

Naš ministrski predsednik in zunanji minister referira o blejski konferenci male antante

PARIZ, 3. septembra. Ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je obiskal včeraj dopoldne francoskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Lavalu ter konferiral z njimi najprej 2 uri, pozneje pa še eno uro. V uradnem komunicanju, ki je bil izdan o Stojadinovičevem uradnem obisku v Parizu se naglašja, da je kot zunanji minister Jugoslavije in sedanjí predsednik stalnega sveta zunanjih ministrov male antante poročal Lavalu o sklepih zadnje jubilejske blejske konference, zlasti z ozirom na vzhodni in podonavski pakt. Prav tako sta Laval in dr. Stojadinović razpravljala tudi o stališču v sporu med Italijo in Abesinijo, ki bo tvoril glavni predmet sedanjega zasedanja sveta Društva narodov v Ženevi. Naglašja se, da stoji mala antanta odločno na stališču Društva narodov.

Stojadinovičev obisk je zaradi tega še posebno važen, ker se je izvršil tik pred odhodom zunanjih ministrov v Ženevo. Pariški listi so posvetili temu obisku zelo veliko pozornost in znova podčrtali tradicionalno zvestobo v zavezništvu med Francijo in Jugoslavijo ter celotno malo antanto. Podobne izjave sta dala tudi Laval in Stojadinović, ki je bil sprejet nato še pri predsedniku francoske republike.

MADŽARI ZAPUŠČAJO ITALIJANE?

BUDIMPEŠTA, 3. septembra. V političnih krogih se zatrjuje, da je bil ministrski predsednik Gömbös pretekli teden tajno na obisku v Berlinu, kjer se je sešel z nemškimi državniki. Gre baje za popolno odtujitev Madžarske od Italije in naslonitev na Nemčijo.

povabljenih 30 ljudi, je imela značaj prijateljskega razgovora o političnih razmenah današnji položaj vsem evropskim pristašem političnega programa Velikega kralja. Vabilu na sestanek so se odzvali vsi razen šestih, ki so bili zadržani. A tudi ti so pisмено ali brzojavno pozdravili konferenco in sporočili svoje soglasje. Kot najvažnejši rezultat posvetovanja, ki se je vršilo največji harmoniji, je treba smatrati dejstvo, da je bila pohorska resolucija od vseh evropskih nacija kot zdrava in potrebna iniciativa za zbiranje jugoslovenskih nacionalnih sil v vsej državi. Posebno razveseljiva je bila ugotovitev, da je pohorska akcija tudi v Srbiji izzvala živahen odmev in vzbudila novo voljo jugoslovenskih nacionalistov, da skupno in solidarno s somišljeniki iz ostalih pokrajin postavijo konkreten program za reševanje notranje političnih in gospodarskih problemov na osnovi velikih idej kralja Zediništelja. Končno so na prijateljskem sestanku iskreno in odkrito razpravljali o JNS, o možnostih njenega nadaljnjega dela in o nujni potrebi njene temeljite reorganizacije. Potek sestanka je navdal z zadovoljstvom vse udeležence. Docela v skladu z njegovim čisto informativnim in posvetovalnim značajem niso bili sprejeti nikakoli formalni sklepi. Vzeto pa je bilo na znanje, da bodo iniciatorji akcije za zbiranje vseh jugoslovenskih nacionalističnih elementov v našem narodu svoje delo nadaljevali in da bodo posvetovalnem, ki so se pričela na Pohorju, sledili posveti jugoslovenskih nacionalnih delavcev tudi po drugih krajih države.

Beograjski konferenci bodo sledili slični sestanki še drugod. Te dni so se zbrali na Hvaru odlični predstavniki jugoslovenskega nacionalizma. Potem, ko se bo pretresal položaj še na drugih sličnih posvetovanjih, bo sledil veliki zbor v Beogradu, kjer se bodo storili dokončni konkretni zaključki.

Na torišču domače politike

Odmevi pohorske resolucije

Akcija jugoslovenskih nacionalistov v jeku in teku - Njen prodor v vse dele naše države - Sestanka v Beogradu in Hvaru

Preteklo nedeljo je bil v Beogradu sestanek uglednih naših politikov, ki so začeli v narodu akcijo jugoslovenskega nacionalizma. Nekateri so imeli interes, da to akcijo, ki se je razgibala s pohorsko resolucijo, pred narodom zamotajo in utajijo. Drugi so menili, da je najboljša, če se to gibanje, ki je z elementarno silovitostjo udarilo na plan, osmeši in zasmejuje, tretji zopet so pričeli s 1. vrstnimi intrigami, hotoč prikazati to akcijo

jugoslovenskega nacionalizma kot dravsko-savsko zadevo. Sredi vsega tega je prišlo do sestanka v Beogradu, ki je prinesel na tem torišču popolno jasnost in soglasje.

Beograjski sestanek ni imel značaj službene seje JNS. To je dovolj razvidno že iz dejstva, da ga ni sklicalo predsedstvo stranke, a še bolj iz dejstva, da nanj niso bili povabljeni samo člani JNS. Beograjska konferenca, ki je bilo na njo

Misel jugoslovenskega nacionalizma je na pohodu. Ni je sile, ki bi to gibanje moglo zaježiti. Pokazala se bo vsa tista stvariteljska sila, ki je os in gibalo jugoslovenske nacionalistične fronte. Sportno gi banje

Naše šole

Državna nižja gozdarska šola v Mariboru. V državni nižji gozdarski šoli v Mariboru se bo pričelo šolsko leto 1935/36 dne 1. oktobra 1935. Sprejemali se bodo gojenci za enoletni tečaj in za 1. razred dveletne šole. Pouk v obeh tečajih bo trajal po 10 mesecev, in sicer od 1. oktobra 1935 do 31. julija 1936. Za sprejem v enoletni tečaj je potrebna z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Prosilci z ljudskošolsko izobrazbo bodo morali s prejemnim izpitom dokazati, da imajo zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. Kandidati za sprejem v 1. razred dveletne šole morajo pa dokazati, da so dovršili vsaj dva razreda gimnazije ali realke, odnosno tri razrede meščanske šole. V obo tečaja se bodo sprejemali predvsem oni kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, potem tudi sinovi malih, srednjih in velikih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, in slednjič vsi ostali, ki čutijo v sebi poklic do gozdarske stroke. Kandidati, stari izpod 16 let in nad 24 let se ne bodo sprejemali. Šola sprejme samo omejeno število gojencev, ker je združena z internatom. Pridnim, siromašnim proslcem se bodo dovolila po možnosti do polovice prosta mesta. Prošnje je vložiti najkasneje do 15. septembra 1935 pri upravi šole, ki daje vsa potrebna pojasnila. Pravilno kolkovanim, lastnorčno pisanim prošnjam je treba priložiti: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko izpričevalo odnosno odpustnico, 4. navrstveno izpričevalo za one prosilce, ki ne pristopajo neposredno iz kake šole, 5. zdravniško izpričevalo, s katerim je dokazano, da je prosilec telesno in duševno popolnoma zdrav za naporno gozdarsko službo in 6. izjavo staršev od nosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja.

Življenje za mlado mačko

V našem manjšem angleškem mestecu se je pripetila te dni nenavadna smrtna nesreča. Na neki visoki drog je splezala mlada mačka. Ker ni mogla več doli, je nemilo javkala. Usmilil se je uboge živčnice neki stražnik. Povzpel se je na drog, kar mu je prineslo smrt. Zgrmel je z višine na tla in obležal pri priči mrtve. Kmalu nato pa je priplezala z droga mačka, za katero je žrtvoval stražnik svoje mlado življenje.

Obsojeni spovednik.

Zena nekega policijskega uradnika v Ljubljani v Šleziji je opravila sveto spoved. Po moževem naročilu je vprašala spovednika za nasvet, ali bi bilo pametno, če bi svoja dva otroka vpisala v nacionalistično organizacijo. Spovednik ji je namero odsvetoval in pripomnil, da bi nacionalistična organizacija kvarno vplivala na katoliška otroka. Policijski uradnik je prijavil spovednika oblastem, ki so ga kaznovala na 500 marš ali dva meseca zapor.

Revolucija med cigani.

Češkoslovaške varnostne oblasti so sklenile daktiloskopirati vse cigane. Ta sklep je povzročil med cigani pravo revolucijo. Cigani so se uprli sklepu in se pritožili na najvišjo instanco. Rešitev še ni znana.

Domači razgledi

Ignorant, licemerec i. t. d. Neokusna polemika g. ministra v p. - Manj strankarske zagrizenosti in več stvarnosti!

Ko sem se pred več meseci vozil v vlak iz Ljubljane proti Mariboru z g. ministrom v pokojni Ivanom Vesenjakom, sva se zapela v daljši razgovor. G. minister se mi je med drugim pritoževal nad nevičnim, neplemenitim in mnogokrat celo ravtarskim načinom politične borbe, kakršna je bila včasih med nami v navadi in kakršna se skuša tudi še dandanes od časa do časa uveljavljati. On — tako je izjavljal — je za plemenito tekmo v političnem in vsem ostalem javnem delu, v kateri treba nasprotnika in njegove nazore spoštovati, četudi se z njimi ne strinjamo, ne pa ga zaradi njih klevetati, psovati in mu podtikati vse mogoče nečedne namene.

Zato sem se nemalo začudil, ko sem na svoj članek o raznih stremljenjih za novo pregrupacijo občin čital nekakšen odgovor g. ministra v »Slovincu« od 29. avg. t. l. Članek »Novo vznemirjenje« sem napisal v najboljši veri in z najboljšim namenom, dobro se zavedajoč, da morajo tako važna vprašanja, kakor je zgradba občinskih samouprav in glede vsebine njihovega poslovanja in glede teritorialne razdelitve, ostati izven okvira strankarsko-političnih interesov. Začudil sem se, ko me g. minister kot čuvár viteške in lojalne politične borbe enostavno požen v kozji rog z »ignorantom« in »licemerem brez politične morale«, mi podtika »zavijanje« in »nepoštovanje razmer itd. Poznavajoč gosp. ministra in njegov »lojalni« in »viteški« način politične borbe že desetletja sem, še izza parlamentarnih volitev pod pokojno Avstrijo in iz poznejših dob, prehajam mirno preko takšnih viteških in lojalnih komplimentov g. ministra.

Tudi se ne mislim spuščati v modrovanje g. ministra o »osnovni občestveni enotnosti«, ker nam v njih ni povedal nič novega in nič takšnega, kar bi ne bili v boljših izdajah čitali že kje drugje. Smešna je trditve (oprostite, g. minister, da se poslužujem Vaših cenjenih izrazov!), da nam je novi občinski zakon prinesel občine madžarskega tipa, ter da »to ni nič jugoslovanskega, ne zapadno-evropsko demokratično ustrojenega«. Naj mi dovoli g. minister pripombo, da je sodelovalo na tem zakonu na stotine dobrih poznavalcev komunalne politike in praktičnih delavcev v komunalni politiki, poleg drugih zlasti tudi znani strokovnjaki v komunalnopolitičnih zadrugah in izdajatelj »Savremene opštine« (časopis za privredno-socialno i kulturno unapredjenje grada i sela), g. dr. Miloslav Stojadinović, in nešteti drugi ne samo iz onih delov države, kjer je bil običajen madžarski tip občine, ampak pretežno iz drugih delov države. In značilno je, da je ravno ob zastopnikov iz onih krajev, kjer madžarskega tipa občine niti poznali niso, v bivši Narodni skupščini, ob priliki razprave občinskega zakona, izšel predlog za občine z najmanj 8000 prebivalci. A ob odporu zastopnikov iz naših zapadnih krajev je ta predlog padel in je

bilo končno določeno število 3000. Enako je na zahtevo ravno istih zastopnikov iz zapadnih krajev, z ozirom na gospodarske in terenske prilike v teh krajih, bila v zakon sprejeta določba o možnosti, da se iz upravičenih razlogov napravi tudi manjše občine.

V svojem članku nisem nikjer trdil, da je novi občinski zakon najpopolnejši ideal takega zakona. Gotovo so tudi v njem, kakor v vsaki človeški tvorbi, pomanjkljivosti in morda tudi grehi na račun demokratičnih principov. A nič, in tudi ne g. minister, ne sme in ne more odrekati dobre volje in resnega stremljenja bivši Narodni skupščini, ki je narodu po 15 letih skupnega državnega življenja dala enotni občinski zakon za celo državo, česar vse poprejšnje Narodne skupščine, katerih član je bil dolgo leta tudi g. minister, niso bile sposobne, ker so se izčrpavale v strankarsko-političnih borbah.

Tudi sem v svojem članku odločno poudaril, da se je morda v naglici, s katero se je komasacija zlasti v dravski banovini izvršila, glede teritorialne izgradnje tu in tam zgodila pogreška, ki jo je treba popraviti. Gotovo pa je, in to tudi tu danes ponavljam, in če me g. minister še tudi ponovno nažene z »ignorantom« in »licemerem«, da pri komasaciji niso igrali prvenstvene vloge kakršnikoli strankarsko politični interesi. Naj navedem samo en primer: po prvotnem načrtu, izdelanem na kr. banski upravi, bi imela obmejna občina Sv. Križ nad Mariborom biti priključena novi veliki občini Kamnica. G. minister bo — ker tako dobro »pozna ljudi, razmere in kraje« — gotovo vedel, da tu mi kot stranka nismo imeli interesa. Ali smatrali smo pa iz teritorialnih in iz nacionalnih razlogov za potrebno ter iz gospodarskih vidikov za dopustno, da se zavzamemo za samostojnost občine Sv. Križ. Res je ostala samostojna. Pri občinskih volitvah je bil izvoljen od župana gosp. Hlade, ki je pri letošnjih senatskih volitvah volil g. Žebota in tovariše. Kaj meni g. minister, da se je res tudi tu (in takih primerov je mnogo!) delalo »samo iz strupenih strankarskih vidikov v korist poedinca«?

Ne, gospod, gospod minister, ne samo Vi, ampak tudi drugi imamo vsaj nekaj »poznavanja razmere«, in zato ponovno pravim: v 90 odstotkih primerov novih občin ni nikakšnega nezdravega stanja in psihične razdraženosti ljudstva zaradi novih občin. Kvečjemu je to primer — poleg duševne napetosti zaradi splošnih gospodarskih prilik! — tam, kjer je nezadovoljstvo z morebiti nesposobnimi upravami občin ali pa je umetno negovano zaradi izgube starih malih občin. In ponavljam, da greši nad svojim narodom vsakdo, kdor z raznimi floskulami o zapadnoevropski demokraciji skuša še podpihovati nemir in nezadovoljstvo.

V. S.

Naš rod, ki tu je gospodar, je stare pravde zvest čuvar!

Prisega slovenskega ljudstva ob koroški meji - Vzidanje pomembnega dokumenta v spominski kamen na Poljani pri Prevaljah

Med veličastnimi trenutki velikega koroškega narodnega tabora na Poljani pri Prevaljah v nedeljo je bil najveličastnejši oni, ko sta predsednik akcijskega odbora g. inž. Pirkmajer in ravnatelj meščanske šole v Mežici g. Hergauth ob navzočnosti bana dravske banovine g. dr. Dinka Puca in desettisočglave množice vzdala v spominski knežji kamen svinčeno posodo z dragocenim gradivom iz davne in nedavne preteklosti slovenskega koroškega ljudstva. Vzidala sta razne brošure, ki pričajo, da biva na tej zemlji, kjer gospodarji danes tujec, že tisočletja slovenski rod, nadalje razni propagandni material, ki so se ga posluževali sovražni nam propagatorji lažnjivega ko-

roškega plebiscita in druge važne listine, ki vse pričajo o nekdanji svobodi in neodvisnosti koroških Slovencev. Najpomembnejša za današnje čase pa je bila prisega vsega slovenskega ljudstva, ki so jo napisano na pergamentu položili v svinčeno posodo in zazidali v spominski kamen.

Prisega slovenskega naroda.

Ob petnajsti obletnici koroškega plebiscita, odrejenega s senžermensko mirovno pogodbo, ko so

koroški Slovenci plebiscitnega ozemlja po več kot tisočletni podložnosti nemškemu političnemu, cerkvenemu, gospo-

darskemu in kulturnemu gospodstvu, v čas meddržavnih zmed in socialnega razkroja, povzročenih s svetovno vojno,

ustrahovani

s propagandno silo vsega nemškega naroda in živeči še v sponah tisočletnih tradicij, ki jih komaj enoletno življenje v narodni svobodi še ni moglo pretrgati

dne 10. oktobra 1920. odločili

po ugotovitvah mednarodne, po zastopnikih Italije in Velike Britanije našemu narodu nasprotno plebiscitne komisije z 22.025 glasovi svojo državno pripadnost republikli Avstriji proti 15.278 glasovom za pripadnost kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev

in ob prvj obletnici

smrti prvega narodnega vladarja Jugoslavije

viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja,

ki je padel kot žrtev svojih stremljenj po miru med narodi

dne 9. oktobra 1934 v Marseille-u v Franciji

pod streli atentatorja, najetega od sovražnikov svobode jugoslovanskega naroda

je ljudstvo Mežiške doline

poleg Jezerskega, Dravograda in Libelice svobodnega dela Koroške, da osveži vsemu narodu spomin na oba usodna dogodka, da drani v narodu zavest bratskih dolžnosti do neosvobojenih koroških Slovencev, da obnovi zaobljubo zvestobe idealom, za katere je umrl viteški kralj.

priredil dne 1. septembra 1935 na Poljanah velik narodni tabor

s postavitvijo in posvečenjem spominskega kamna, ki bo od tega dne kot simbol

Sportna gibanje

Revija najboljših lahkoatletov naše države in sosednje Avstrije bo ob priliki svečane blagoslovitve in otvoritve novega stadiona SK Železničarja ob Tržaški cesti. Na velikem mednarodnem lahkoatletskem turnirju bodo startali atleti ASK Primorja, SK Ilirije, Concordije, Haška, GAK a iz Gradca in KACA iz Celovca. Seveda tudi ne bodo manjkali mariborski atleti, člani SK Rapida, SK Maratona in SK Železničarja. Po vseh pripravih sodeč, bo nedeljski turnir največja dosedanja tovrstna prireditev v našem mestu. Zaradi nedeljskega lahkoatletskega mitinga bo v četrtek 5. t. m. ob 20. uri pri »Orlu« sestanek klubskih delegatov.

Otvoritev jesenske nogometne sezone v Mariboru bo v soboto 7. t. m., in sicer na novem stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti. Prva jesenska nogometna prireditev bo turnir med klubi ASK Primorje, SK Ilirija, Haška in SK Železničarja ob priliki otvoritve novega igrišča. Imena sodelujočih jamčijo za dober sport. Turnir bo trajal dva dni in se oba dni prične ob 14.30.

Zopet lep uspeh Štefana Rozmana. Znan dirkač Štefan Rozman, član SK Železničarja, je pri nedeljski kolesarski dirki na 30 km dolgi progi Maribor - Fala - Maribor dosegel prvo mesto, in sicer je to progo prevozil v odličnem času 52 minut in 31 sekund.

Rujske novice

Trije požari na Dravskem polju. Pretekli teden smo imeli na Dravskem polju kar zaporedoma tri požare. Gorelo je v Zlatoličju pri posestnikih Antonu Rodoku in Antonu Golobu in sicer so imenovanimi zgorela gospodarska poslopja z vsemi poljskimi prideiki in gospodarskim orodjem vred; žrtev požara je tudi precejšnje število perutnine. Gasilec iz Sv. Janža se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na sosednja v bližini stoječa poslopja. Škoda se ceni na 30.000 Din in je krita le deloma z zavarovalnino. — Istočasno je izbruhnil požar v Mihovcih pri Cirkovcih pri posestniku Štefanu Premzlu, kateremu je zgorelo gospodarsko poslopje z vsemi pritliklami vred. Tudi tu so gasilci ogenj lokalizirali in pogasili.

knežjega kamna pod krnskim gradom stal na Poljani

kot znak in opomin, da narod bodi nad staro pravdo,

ki je ne more izbrisati vsiljeno glasovanje z že vnaprej določenim izidom, pri katerem so soodločali poleg avtohtonega slovenskega ljudstva tudi v ponemčevalne cilje doseljeni tujerodci in tisoči ponemčenih izseljencev

in z uprizoritvijo slavnostne igre Franca Brenka »Poslednje ustoličenje«

pod milim nebom ob spominskem kamnu s sodelovanjem 200 igralcev iz vseh slovenskih prebivalstva

narodu v spoznanje, da so mu uničevali srečo, jemali svobodo, krčili meje tisti, ki so čast, poštenje, svojo dušo, vse žrtvovali strasti svojega udobja in oblasti, in sklenil,

da se oddolži svetlemu spomenu ustvaritelja svobodne Jugoslavije s tem.

da se postavi v Št. Danijelu Mladinski dom kralja Aleksandra in da se ob spominskem kamnu na Poljani uprizorja »Poslednje ustoličenje«, dokler ne napoči stare pravde dan.

Veličastnost tega najveličastnejšega trenutka je povzdignila iskrena molitev koroškega rojaka in borca župnika g. dr. Arneja iz Trstenika pri Kranju, ki jo je opravil tako goreče in v tako globoki veri, da bo tudi njegovim rojakom prekoslej napočil dan svobode, da je ganila do solz vse zbrane množice. Povzdignilo je veličastnost pomembnega dogodka tudi petje pesmi požrtvovalnih pevcev mariborske Drave, igranje mogočnih fanfar in grmenje možnarjev. Prisego slovenskega ljudstva, zbranega na taboru na Poljani, je slišalo nebo in čuli so jo bratje in sestre naše krvi onstran Pece.

Škoda znaša okrog 20.000 Din in je krita le deloma z zavarovalnino. Kako je prišlo do požara v gornjih dveh slučajih, še ni ugotovljeno. — Tretji požar je bil v Forminu pri Sv. Marijeti niže Ptuja. Zgorela je hiša, last posestnika Franca Kokota, v kateri je stanoval najemnik Franc Plohl. Ker je bila hiša krita s slamo, je zgorelo vse do tal, le pohištvo so rešili. Škoda se ceni na 10.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino. Vzrok požara v tem slučaju je pokvarjen dimnik.

Legitimacije za kongres Jadranske straže in pomorske razstave, ki se vrši v Ljubljani, se dobe pri tajniku Jadranske straže g. Christofu v Ptuj. Legitimacija, ki je veljavna od 6.—10. t. m. opravičuje posetnika za ¼ vožnje

Rujske novice

Poslovilni večer v Bistrici pri Rušah. Te dni je priredila gasilska četa v Bistrici pri Rušah lep poslovilni večer svojemu dolgoletnemu tajniku in neumornemu organizatorju bezenskemu trgovcu g. Kocijančiču. Na večeru sta spregovorila prva bivši narodni poslanec, ravnatelj g. Anton Krejči ter poveljnik in župni odbornik g. Anton Glaser. Izčrpno sta orisala njegovo plodonošno tajniško in organizatorsko delovanje v dobrobit gasilstva. Obenem sta mu želela obilo uspeha v novem kraju, kamor odhaja. Nato so spregovorili še predsednik nadzornega odbora g. Anton Dobnik, član naraščaja in v imenu članstva gđ. Marija Lipnikova, ki mu je izročila tudi lep šopek cvetja. Prav tako so mu izročili cvetje naraščajniki in mu na ta način izkazovali globoko hvaležnost za ves trud in ljubezen, ki jim jo je izkazal kot ustanovitelj naraščaja. Bistriška gasilska četa bo g. Kocijančiča težko pogrešala.

Gospodarska življenje

Stanje pekrskih vinogradov je prav dobro. Vinogradniki upajo, da ne bo toče in da bo letošnja trgatve izredno blagoslovljena. Tako namizno in prešno grozdje ima najlepše izgleda.

Bilanca mestnih podjetij v Mariboru za 1934 izkazuje stroškov 19.879.381,94 dinarjev. Prebitek izkazujejo vodovod, elektriško podjetje in klavnica.

Mariborske novice

Nova prometna žila Slovenskih goric

Slavnostna otvoritev nove ceste Sv. Benedikt Gor. Radgona

Pri lepem vremenu je bila v nedeljo zelo slovesno otvorjena nova banovinska cesta Sv. Benedikt—Gornja Radgona, ki tvori važno prometno žilo z Mariborom, Prekmurjem in sosedno Avstrijo. Cerkevni delavnosti je ob štev. asistenci izvršil lavantinski škof dr. Ivan Tomažič, dočim je v imenu vlade vodil otvoritev podban dr. Otmar Pirkmajer.

Vas Sv. Benedikt in vsi kraji ob novi cesti so bili slavnostno okrašeni z mnogoštevilnimi mlaji, slavaloki in cvetjem ter vencji. V bližini začetka nove ceste pred Društvenim domom v vasi Sv. Benedikt je bil postavljen oder z oltarjem, na katerem je hral sv. mašo škof dr. Tomažič, ki je imel tudi slavnosti primerno pridigo. Na slavnostnem prostoru pred oltarjem so zavzeli svoja mesta gostje, med katerimi smo opazili podbana dr. Pirkmajerja, podpolkovnika Nikoliča, sreskega načelnika dr. Senekoviča, župana dr. Lipolda, dr. Boecio, Kuhariča, Schickerja, Breznika, Muršaka, Šantla, Vračiča, inženjerje načelnika Skaberneta, viš. svetnika Orla, svetnika Waneka, zastopnika murske regulacije ing. Kneza, predstojnika sreskega sodišča v Gornji Radgoni Gorupa, graščaka s Steinhofa Pišerja, tajnika cestnega odbora Stabeja, narodnega poslanca dr. Jančiča, bivšega poslanca Žebota, cestnega nadzornika Stanka in Zupeja, bivšega poslanca Zemljiča, bivšega oblasnega poslanca Poljanca, predsednika Okrajne Irlanilnice Lorberja in druge. Pevske točke je pa oskrbel pevski zbor od Sv. Benedikta pod vodstvom g. Krajncu.

Po maši so odšli odličniki na novo cesto, kjer je bil postavljen velik slavalok iz samega zelenja in cvetic v obliki balдахina. Tu je škof dr. Tomažič po kratkem nagovoru, v katerem je slavil zasluge domačinov in državne, banovinske, sreske in občinske uprave za zgraditev nove ceste. Nato je pristopil k podbanu dr. Pirkmajerju tehnični vodja cele zgradbe g. tehnik Marian Kalin, ki je podal to-le poročilo: »Gospod podban! Javljam, da je cesta Sv. Benedikt—Lomahče dovršena. Prosim vas, da jo izro-

čite prometu!« Podban dr. Pirkmajer je nato podal historiat nove važne ceste in je posebej poudaril, da je glavna zasluga domačinov, ki so z veliko vnemo že pred svetovno vojno delovali na uresničenju tega načrta. Veliko županstvo je leta 1925 naročilo inž. Waneku, da izdela situacijski načrt. Oblastna samouprava je pod predsedstvom g. dr. Leskovarja položila trdni temelj za zgraditev te ceste. Sreska cestna odbora Maribor in Ljutomer sta prispevala vsak po 700.000 Din, ostalo pa banska uprava in država. Zahvalil se je delavcem, kmetom in voznikom ter tehničnemu vodstvu in izročil cesto v imenu vlade prometu. Prerezal je beli trak čez cesto in cesta je bila otvorjena. Po tej slovesnosti so bili gostje povabljeni na zakusko v Društvenem domu, ki so jo priredile gospe in gospodične od Sv. Lenarta in okolice.

Okoli pol ene so se gostje s škofom in podbanom na čelu odpeljali na številnih avtomobilih v Gornjo Radgono. Med potjo je ljudstvo na vseh križiščih in v vseh vaseh viharo pozdravljalo zastopnike oblasti in goste. Postavljeni so bili noter do Gornje Radgone številni slavaloki, mlaji in zelenje. Kolesarji z okrašenimi kolesi so vozili naprej. Pozdravnih govorov ni bilo ne konca ne kraja, kar znači, da je narod res z veseljem sprejel novo cestno zvezo. V Gornji Radgoni se je vršil slavnosten banket v občinski dvorani, na katerem so spregovorili predsednik slavnostnega odbora dekan in župnik benediški g. Gomilšek, ki je napil kralju Petru II. in Jugoslaviji, škof dr. Tomažič, podban dr. Pirkmajer, župani dr. Lipold, dr. Boecio, Kuharič, bivši poslanec in načelnik cestnega odbora Žebot ter trgovec Hrsteli.

Nekatera časopisna poročila o trasi moramo v toliko popraviti, da sedanja proga ni 10 km bližja od stare, ampak bo cela proga Maribor—Gornja Radgona šele tedaj skrajšana za dobrih 10 km, ko bo dokončana cesta Sv. Peter—Ložane in cesta Sv. Lenart—Sv. Benedikt. Res pa je, da je nova cesta brez posebnih strmin in teče po zelo vabljivem terenu.

Prometna nesreča pri Sv. Kungoti

V nedeljo popoldne se je nudi potnikom kurgoškega avtobusa strašen prizor. Blizu Sv. Kungote je trčil neki tovorni avtomobil v zadnji del voza, ki je bil na poti na travnik, odkoder naj bi odpeljal seno. Posledice trčenja so bile usodne, kajti avtomobil je dobesedno

zmel voz in nato še sunil s silo v vpreženega konja. Žival se je zgrudila z dvema zlomljenima nogama in zevajočimi ranami ter je nekaj minut po karambolu poginila. Avtomobilist je nato brez poškodb odbrzel po cesti naprej in prepustil konja ter voznika njuni usodi.

lestev po nesrečnem naključju zvrnila in pokopala pod seboj Hribernika. Padec je bil tako nesrečen, da si je Hribernik strl hrbtino in obležal z zlomljeno hrbtenico mrtev na tleh. Ranjki je bil dober gospodar in je njegova tragična smrt zbudila splošno sočutje.

Odmevi požara v Strihovi

Z ozirom na zadevno notico, ki smo jo objavili v zvezi s požarom dne 30. avgusta 1935, smo prejeli od Prostovoljne gasilske čete v Pesnici naslednje pojasnilo:

»Ni res, da je ogenj izbruhnil ob 23. uri, nego šele ob 1. uri po izjavi pogorelih posestnikov. Gasilska četa Pesnica je bila obveščena od železniške postaje Pesnica točno pet minut pred eno uro in je bila tekom 12 minut na kraju požara ter rešila živino, ki je bila v hlevu in tudi vse gospodarsko orodje do zadnje pičice. Notica ne ustreza resnici, da je pogorelo vse gospodarsko orodje ter je to čisto navadna izmišljena laž. Gasilska četa Pesnica je vse rešila in s tem preprečila grozečo katastrofo. Sosednja gasilska četa Št. Ilj je bila od železnice štirikrat obveščena. Pozneje sta prišli na pomoč, in sicer najpreje mariborska gasilska četa, za njo pa šentiljska. Tudi ni gasilska četa Pesnica klicala na pomoč mariborske ali šentiljske čete, ker to ni bilo več potrebno. Prav tako ni res, da bi bil nastal kakšen kompetenčni prepir, kakor so nekateri listi

poročali, ker je bilo takrat itak že vse, kar je bilo mogoče rešiti, rešeno ter izven nevarnosti.«

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Danes zadnji dan veseloigra

„Povratek v srečo“

P. Hörbiger, L. Ulrich. Jutri sredi dvojni spored: Clive Brook kot **Cherieck Holmes** znameniti detektiv sveta in George O'Brien v svojem kobojskem filmu

„V zadnji minuti“

Predstave ob delavnikih 16, 18.45, 20.45 uri, ob nedeljah in praznikih 14.30, 16.30, 18.45, 20.45 uri

KINO UNION. Do vključno četrtka sijajna veseloigra »4 1/2 mušketirja«. Szöke Szakall, Ernst Verebes, Felix Bressart, Otto Wallburg in Tibor v. Halmay. Pozor! Uvedene so zopet dnevno popoldanske predstave ob 16. uri.

Na rojstni dan Nieg. Vel. kralja Petra II., dne 6. t. m. se bodo vršila svečana bogoslužja v tuk. stolni mestni župnijski cerkvi ob 8. uri, v pravoslavni kapeli v Meljski vojašnici ob 10. uri in evangelijski cerkvi ob 10. uri. Po končanih bogoslužjih se bodo sprejemale čestitke v sejni dvorani sreskega načelstva v sobi štev. 38 I, kjer bo razpoložena v ta namen vpisana knjiga. Vsi gg. šefi in predstavniki državnih uradov, ustanov, zavodov in društev so vabljeni, da bogoslužjem prisostvujejo.

Pravoslavna parohija v Mariboru obvešča svoje parohijane, da bo 6. sept. t. l. na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. v pravoslavni kapeli v Melju ob 10. uri služba božja s pozivom, da se je polnoštevilno udeleže.

Iz sodne službe. K Sv. Lenartu je premeščen požrtvovalni sokolski prednjak brat Ivan Čelhar. Vzornemu in priljubljenemu bratu s prirediteli Sokoli v soboto zvečer v mali dvorani Narodnega doma prisrčen poslovilni večer. Ob tej priliki je prišla do toplega izraza vsa priljubljenost, ki si jo je brat Čelhar pridobil s svojim delovanjem v vrstah mariborskega Sokolstva.

Nočno lekarniško službo imata danes Savostova lekarna »Pri Sv. Magdalenii« in Vidmarjeva lekarna »Pri Sv. Anehu« na Glavnem trgu.

Lep poslovilni večer je bil v soboto zvečer v Narodnem domu. Večer je bil namenjen slovesu bratov Sokolov in sester Sokolic od vzorno nesebične sokolske delavke Marjete Lešnikove, ki je premeščena k Sv. Joštu. Tudi ta odhodnica je nudila dokaze prisrčne sokolske vzajemnosti in zvestobe. razne vesti

Tudi Maribor žaluje. Danes so zelo slovesno pokopali tragično umrlo belgijsko kraljico Astrido, za katero vidno žaluje tudi naš obmejni Maribor. Na vseh državnih, samoupravnih in cerkvenih poslopih so razobešene državne in črne zastave. Telesne ostanke kraljice Astride so prepeljali danes v Laeken in jih položili v grobnico belgijskih kraljev.

Smrt 7-letnega fanta. V splošni bolnišnici je umrl na posledicah neozdravljive bolezni sedemletni sin sluge Blaž Deutschman. Žalujemo iskreno sočutje!

Za brivci še trgovci. Mestno poglavarstvo je kaznovalo več mariborskih trgovcev, ki so se pregrešili zoper predpise o odpiranju in zapiranju trgovin in poslovnih obratovalnic. Red mora biti!

Zbor nogometnih sodnikov, poverjeništvu Maribor, službeno. Jutri, v sredo 4. t. m. bo ob 19. uri sestanek vseh sodnikov pri »Orlu«. Pridite vsi in točno! Poverjenik.

Radi konference zbornic v Ljubljani se jutrišnji uradni dan pri Združenju trgovcev ne vrši.

Večerni tečaj za strojepisje na Legatovi šoli. Moderni pisalni stroji, izborna učna metoda. Pojasnilo v šolski pisarni, Maribor, Vrazova ulica 4, od 10. do 12.

Zatvoritev Betnavske ceste. Radi nprave kanala se za vozovni promet do preklica zapre Betnavska cesta med Stritarjevo in Jezdarsko ulico, počenši z dnem 3. IX. 1935.

Maribor je oživel... Po ulicah je zopet živahnije življenje, šolska obed, vpisovanje, študentje, študentke... Novo življenje!

Gg. železničarji! Zahtevajte pri svoji nabavljalni zadrugi nakaznice za nakup šolskih potrebščin, glaseče se na knjigar- no Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj, Maribor. Lastni dijaški internat, Vpisovanje še ta teden samo v šolski pisarni, Vrazova ulica 4, tudi ob praznikih in nedelji od 10. do 12. Šolski program brezplačno; znižanje šolnine. Začetek dne 9. septembra.

Vse šolske potrebščine, katerekoli potrebujete, kupite v knjigarni Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Na mariborskem delovnem trgu. Tukajšnja Borza dela išče nujno prodajal- ko, ki bi pomagala tudi pri hišnih delih.

Agilna gasilska četa v Zgor. Kungoti je priredila v nedeljo t. m. veselico, s peštrim sporedom, ki je bila zelo dobro obiskana. Veselice so se udeležili okoličani ter tudi Mariborčanov kljub veliki narodni proslavi na Poljani pri Prevaljah ni manjkalo. Na veselici so nastopili ljubki harmonikarji Podmladka Rdečega križa pod vodstvom g. Šušteršiča ter odigrali prav dobro več narodnih pesmi in zbudili pri občinstvu veliko pozornost in zanimanje. Čisti dobiček veselice je šel v prid Rdečemu križu.

Obvestilo starišem. Na Enoletnem trgovskem tečaju »Hermes« (poslopie Trgovske akademije) je prostih še par mest. Če želite preskrbeti svojemu otroku temeljito trgovsko naobrazbo, ga nemudoma vpišite. Znižana šolnina!

Aretirani »ljubitelji« krav. Šentlenarški orožniki so aretirali viničarska sinova 25letnega Tomaža in 22letnega Franca Zemljiča iz Vrhovdola, ki sta bila osumljena, da sta letos pokradla posestnikom krave. Pri zaslišanju sta oba priznala, da sta ukradla 5 krav ter jih prodala. Od dna sta bila v zapore tukajšnjega sodišča.

Na deželi gori. V Požegi pri Račah je pri posestniku Stanku Rajšpu izbruhnil požar, ki je vpepelil do tal gospodarsko poslopie. Škoda, ki jo je povzročil ogenj, znaša okrog 70.000 dinarjev. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen in so orožniki aretirali dve osebi, ki pa tajita, da bi bila povzročila požar.

Nebo žari... Peti nedeljski nočni požar v istem okolišju! O polnočni uri je za pel rdeči petelin pri posestniku Ivanu Rojku v Hočah, ki je upepelil veliko gospodarsko poslopie, ki si ga je pred par leti postavil. Od vseh strani prihiteli gasilci so ogenj sicer lokalizirali, vendar pa znaša škoda kljub vsej požrtvovalnosti preko 100.000 dinarjev.

Svojevrsno šalo so si dovolili v Legnu trije fantje. Posestnici Mariji Kostrivnikovi so namreč ponoči odnesli leseno stranišče, ki se je nahajalo tik ob lihi, okrog 10 m daleč ter stranišče postavili sredi travnika. Orožniki so fante izsledili ter jih prijavili državnemu tožilstvu.

Z nevarnimi hodilji v hrbtu je obležal v Gornji Kungoti sredi ceste kletarski pomočnik Karel Pšajd. Postal je žrtev zahrbtnega napada od strani neznanih storilcev.

Težka nesreča v tovarni. V neki mariborski tovarni se je včeraj popoldne težko ponesrečil delavec Roman Šnuderl iz Hotinje vasi. Pri delu je spiezal na tekoči stroj in hotel namazati transmisijsko jermenje. Pri tem pa je bil tako nepreviden, da mu je stroj zgrabil levo roko, ki se mu je pod komolcem zlomila. Težko ponesrečenega delavca so reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Usoden padec s kolesa. Včeraj proti večeru je na nekem klancu v Podvelki pri Breznu padla 26-letna služkinja Kristina Grumova s kolesa in si zelo nevarno poškodovala glavo. Kolesarka je utrpela hud pretres možganov, zadobila pa je tudi nevarne rane po telesu. Ponesrečenka se zdravi v tukajšnji bolnišnici.

Preproge kradejo. Pasje lajanje je preteklo noč prebudilo iz spanja dimnikarskega mojstra Franca Rateja v Aljaževi ulici 30. Ko je pogledal, kaj se godi na dvorišču, je zagledal, kako neznani moški beži z dvorišča, noseč s seboj njegovo 600 dinarjev vredno preprogo. Ratej je tatvino javil policiji.

Vreme. Maksimalna temperatura 24.0, minimalna temperatura 13.4, barometer 739.9, relativna vlaga 86.

Mariborski javnosti!

Dne 6. t. m. praznuje Nj. Vel. naš ljubljenski kralj Peter II. prvič kot kralj svoj rojstni dan. Po vsej državi se bo ta dan najslavesneje proslavil. Tudi naš Maribor priredi na predvečer, dne 5. tm. slavnostno povorko z bakljado, na katero vabim vse kulturne in narodne organizacije in vso našo javnost.

Zbirališče za povorko je na Trgu svobode in v ulicah ob Jugoslovanskem trgu. Za razvrstitev bo izdan poseben načrt. Odhod povorka je točno ob 19.30 uri in gre po sledečih ulicah: Maistrova, Kopitarjeva, Aleksandrova, Slovenska in Gosposka. Nato se vrši manifestacija na Glavnem trgu, ki bo zaključena z državno himno. Vabim prebivalce mesta Maribora, da okrasijo hiše z zastavami, v ulicah pa, kjer gre povorka, tudi okna in izlozbe.

Predsednik mestne občine:
Dr. LIPOLD, s. r.

Mrtev obležal na tleh...

Tragična smrt posestnika Ivana Hribernika v Ravnah.

V Ravnah pri Prevaljah je bil 63letni posestnik Ivan Hribernik zaposlen z obiranjem jabolk v sadovnjaku. Pri tem delu je bil čisto sam, prislonil je lestev k jablani in se hotel vzpeti kvišku. Ko je Ivan Hribernik stopil na lestev in prišel nekako do sredine njene višine, se je

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Izgubljeni ste tako ali drugače,« se je opogumila Sida. »Mar mislite, gospod doktor, da se bodo posamezniki, med Slovenci vrinjeni Nemci ali renegati lahko vzdržali? Morda še eno generacijo, potem bo konec.«

»Do takrat se bo marsikaj spremenilo. Vaše drevo ne bo zrastle do neba,« je pikro vpadel Spalke.

»Za to bodo že drugi poskrbeli,« je dodal Rabitsch.

»Bodite bolj previdni!« je nervozno vzkliknil dr. Löschnigg.

»Ne bojte se, gospodje!« je užaljeno dejala Sida. »Nisem ovaduhinja. In kaj naj bi ovajala? To, kar ve ves Maribor? Sicer mi pa ni treba posebnih razlag, povedal je dovolj Ervin. Zadel je žebelj na glavo, ko je ugotovil, od kod izvira radikalni šovinizem nekaterih ljudi.«

»To se pravi, da nas prištevate med renegate?« je razburjeno vprašal Spalke.

»Tega nisem dejala. Vem pa, da so bili vaši predniki Čehi.«

»Kje je že to.«

»Kdo je potem renegat?« je vprašal Rabitsch.

»Ne govorim o nikakih renegatih, ugo-

tavljam samo gola dejstva. Kje ste bili rojeni?«

»To ni važno.«

»To je zelo važno. Povedali so mi, da ste iz Prlekije. Ko ste prišli kot trgovski vajenec v Maribor, niste še govorili nemški, kakor niso vaši starši. Prišli ste v nemško ali renegatsko trgovino in pomočniki so vas lasali, ker vam nemščina ni šla v glavo. Ko ste se je pa priučili in postali pomočnik, ste naenkrat spoznali, da ste — Nemec.«

»Protestiram, gospodična,« jo je prekinil dr. Löschnigg; »Rabitsch so stara mariborska nemška družina.«

»Tako je, gospod doktor,« je pritrdil Rabitsch.

S temi, ki so pa tudi bili nekoč slovenski Rabiči, gospod Maks Rabitsch ni v nikakem sorodstvu, gospod doktor!

»Kako to tako dobro veste?« je ironično dejala Ria.

»Po naključju. Sin gosпода Rabitscha je bil z menoj na trgovski akademiji. Prav za prav leto pred menoj.«

Rabitsch je molčal.

»In vi, gospod dr. Löschnigg, kotovo še niste pozabili, da je bila vaša sestra leta 1914. zaprta zaradi srbofilstva?«

»To je bila njena zadeva.«

»Da je sedaj Sokolica.«

»To se lahko zgodi v vsaki rodbini.«

»In da je bil vaš oče dolga leta slovenski župan v vaši domači občini, da ste bili tudi vi še kot akademik član slovenskega nacionalnega akademskega društva...«

»To so bajke, ki se pripovedujejo med Slovenci.«

»So ponatisnjene v listih, kjer je seznan takratnega odbora tistega društva. Se ne spominjate več nekega zborovanja in govora, v katerem ste dejali, da je treba Nemce in nemčurje prijeti za vrat, jih peljati do Mure in brcniti preko na drugo stran?«

»Vse to so bajke. In tudi če bi bilo res, je to čisto moja zasebna zadeva.«

»Dokler ne stopate v javnost kot predstavnik nemštva, potem ne več. Gospod dr. Löschnigg, slovenski Lešnik, kljub nemški pisavi, vi nimate pravice govoriti v imenu nemštva, še manj očitati komu, ako je značajan in svojega prepričanja ne menjuje kakor srajce. Ako ima tu kdo legitimacijo govoriti v imenu nemštva, sta to samo gospoda Röger in Bruckner.«

»A ne mariborskega nemštva, ker sva šele povojna priseljenca,« je dejal Bruckner.

»Take Nemce spoštujem,« je odgovorila Sida, »in prepričana sem, da spoštujete tudi oni mene.«

»Vedno,« je pritrdil Bruckner.

»Vendar mislim, da to ni pogovor za naše goste,« se je vmešal Evgen Rogan, ki je opazil, da se Inge kroti le še z zadnjimi močmi.

»Tako je,« je potrdil Morgenstern. »Saj nismo prišli zato sem, da bi se prepirali o nacionalnih vprašanjih. Smo gospodarstveniki in živeti moramo povsod, kjer je potreben naš kapital in poslovni duh. Sedaj smo v Jugoslaviji. Gott der Gerechte! Hotel sem v Palestino, pa se ne kesam, da sem se ustavil tu. Es lebe Jugoslawien!«

Dr. Löschnigg in Rabitsch sta obmolnila in izrabila prvo ugodno priliko, da se poslovita in odideta. Za njima jo je ubral kmalu tudi Spalke. Ostali so namenili pogovore o drugih zadevah, a pravega razpoloženja ni bilo več. Inge in Ria sta bili nervozni. Inge je gorela od jeze in Sida niti pogledala ni več. Med njima so popokale še tiste formelne vezi, ki so dotlej obstojale. Ločili sta se za vedno. Čez nekaj časa je zapustila družbo z izgovorom, da jo boli glava, in odšla v svojo sobo.

»Ko je stopil za njo Evgen, se je histerično zvijala po divanu.

»So eine Impertinenz! So eine windische Aroganz!«

»Pomiri se vendar, moja draga,« je prosil Evgen in jo hotel objeti, Inge ga je pa sunila od sebe:

(Se bo nadaljevalo.)

Debele in drobne po vsem svetu

Žena in sport

Najpreje Angležinje, potem Francozinje in Američanke - ženske so se postavile v vseh sportnih panogah - Zagovorniki ženskega sporta pravijo: žene sportnice so tudi dobre gospodinje

Ni še dolgo tega, ko se naše žene in mladenke že zaradi svoje ženskosti niso mogle in smele sportno udeleževati. Dvoje jih je oviralo: sportu sovražne stare navade in staromodna neprikladna oblačila. Prve so bile Angležinje, ki so se otresle vseh predsodkov in so se hotele za vsako ceno sportno udeleževati, kakor se je udeleževal takrat moški svet. Kaj kmalu so si Angležinje osvojile položaje, da so jih pričele zavidati tudi Francozinje in sosede iz drugih držav. Angležinje so bile prve, ki so pričele sistematično gojiti tudi telovadbo. Telovadba se je kaj kmalu silno priljubila vedno modernim Američankam. Izprva pa so gojile sport in telovadbo le boljše žene, dočim je bilo oboje ženskemu svetu z nižjih slojev nedostopno.

Dobri sadovi sportnega udeleževanja in telovadbe so se pokazali že po nekaj letih na Angleškem in v Ameriki. Ženske so se postavile pri tenisu, pri telovadbi in pri plavanju, tako, da so jih

pričeli zavidati celo moški. Sistematično sportno udeleževanje in telovadba pa je našla odziv tudi v učenem svetu. Beli dan so zagledale prve brošure, polne navodil in hval o koristi ženskega sporta.

Dandanes pa se ženski svet udeležuje sportno na vseh področjih. Danes so v modi mišičaste mladenke, zagorelih obrazov, kratkih gladko počesanih las in moških manir. Dandanes ženske telovadijo, plavajo, hodijo v planine, kolesarijo, šofirajo avtomobile, letajo po zraku, jezdi, brcajo žoge, igrajo tenis, se sabljajo, boksaajo, čolnarijo in se lotijo sploh vsakega sporta. V svojem sportnem udeleževanju so zelo agilne in vztrajne in jih že nekaj let stalno srečujemo na najrazličnejših tekmah celo na svetovnih olimpijadah. Današnji sport je zabeležil že več lepih rekordov, ki so jih dosegle ženske. Zagovorniki ženskega udeleževanja v sportu trdijo, da so žene, ki se sportno udeležujejo, tudi zelo dobre gospodinje.

Razne vesti

Podpore banskim upravam. Ministrski svet je na predlog kmetijskega ministra podelil banskim upravam sledeče podpore: V Skoplju 40.000 Din, v Nišu 50.000, v Sarajevu 100.000, v Splitu 60.000, v Zagrebu 150.000, v Banjaluki 150.000, v Ljubljani 70.000, na Cetinju 30.000 Din, skupno 650.000 dinarjev.

V Gorici je umrl 74letni notar Karol Člbej. Vrlenu rodoljubu trajni spomin!

Znižana vozna za Mursko Soboto. Prometni minister je dovolil olajšavo za prevoz razstavne živine na živinsko razstavo v Murski Soboti, ki bo od 6. do 10. septembra.

Čudesa pod zemljo in na morskem dnu bodo občudovali obiskovalci jadranske razstave. Na razstavi sodelujejo tudi naši raziskovalci podzemeljskih jam. Kakor se hočejo izkazati vsi sodelavci, se hočejo tudi oni. Naredili so že lep model podzemeljske jame, ki nam kaže čudesa podzemeljskega sveta. Pri nas je izredno mnogo podzemeljskih jam in med njimi jih je mnogo nenavadno lepih. Posebno mnogo je podzemeljskih jam v Dalmaciji, ki so pa povečini neraziskane.

Pri nas je mnogo premalo jamarjev, da bi lahko opravili vse delo. Tudi slovenski jamarji ne morejo zmagovati čela kljub vsej požrtvovalnosti. Dovolj dela imajo že z raziskovanjem Križne jame. Z lepotami podzemeljskih jam, ki jih seveda ni mogoče predočiti na sliki, razstavi, se lahko meri samo lepota morskega dna. Tudi morsko dno bodo videli obiskovalci prikazano zelo posrečeno. Potrebno je bilo mnogo pravega umetniškega dela, da bo stopila obiskovalcem pred oči verna slika skrivnostnega morskega dna.

Nad dve toni kamenja iz Jadranskega morja so pripeljali s Sušaka za ribarsko razstavo na velesejmu. Vložili so ga v akvarije za morske ribe. Naredili so točen posnetek morskega dna. Kamenje je obraslo z morskimi rastlinami in drže se ga školjke. V akvarijih bodo tudi druge živali, ne le ribe, polži, iglokožci itd. Zdaj so akvariji že napolnjeni z morskimi vodo, ki so jo temeljito prečistili v rezervoarju, ker se je kolikor toliko osnesnala med prevozom. Vse naprave za čiščenje in kroženje vode vzorno funkcionirajo. Ne prestando kroži 24.500 litrov vode. V obratu je črpalka na električni pogon s 5 in pol konjskih sil učinka.

Učiteljski praktični izpit.

Učitelji-pravniki, ki po dovršenih petih letih službe niso položili praktičnega učiteljskega izpita, ter so bili zato odpuščeni iz državne službe, imajo pravico polagati ta izpit, četudi so odpuščeni, ako doslej niso izpita že trikrat polagali. V prošnji za pripustitev k izpitu, ki naj jo naslovijo na ministrstvo prosvete, naj navedejo kolikrat polagajo praktični učiteljski izpit in na kateri učiteljski šoli so ga polagali zadnjikrat. To je potrebno, da je olajšano iskanje njihovih dokumentov. Poleg tega naj vsak odpuščeni učiteljski pravnik, ki ima po tej odločbi pravico polagati praktični učiteljski izpit, naznači v prošnji kraj, srez in banovino svojega sedanjega bivališča. O tem naj predloži tudi potrdilo občine. — Gornjo odločbo je izdalo ministrstvo prosvete pod O. N. br. 29.232 — JUU sekcija Ljubljana.

Letošnji jesenski velesejem

»Ljubljana v jeseni« bo prirejen od 5. do 16. septembra v znamenju našega pomorstva. Največja prireditelj v okviru tega velesejma bo velika Jadranska razstava, ki bo pokazala vse, kar je v zvezi z našim morjem in obmorskim življenjem. Jadranska razstava bo zelo obsežna, saj bo zavzemala ¼ velesejemskega prostora, ki meri 40.000 m². Poleg Jadranske razstave bomo imeli še druge posebne razstave, ki bodo obsegale industrijo, obrt, arhitekturo, esperanto, perutnino, kunce, koze, ovce itd. Tako bo letošnji jesenski velesejem vsestransko bogat in pester ter bo točna slika pridnega in tihega snovanja ter smotnega dela naših ljudi.

V vsako slovensko hišo **„Večernik!“**

Serioznega sposobnega zastopnika

za Maribor in mariborsko okolico išče generalno zastopstvo
REMINGTON, tovarna pisalnih strojev

tt. MATADOR, Zagreb

Agilnim prodajalcem se nudi možnost lepega zaslužka.

Interesenti naj se obrnejo na **tt. MATADOR, Zagreb, Ilica 5**

Prodaja ostankov

v veliki izbiri

za začetek šole

pri trdki

Dolček & Marini

Maribor, Gosposka ulica šte. 27

Mali oglasi

Stanovanje

TRISOBNNO STANOVANJE
oddam v najem, Frankopanova ul. 11. 3874

Službo išče

DEKLE
mlajše, pridno, pošteno, ki zna opravljati vsa hišna dela in nekaj kuhati, šivati in ročna dela, išče službo služkinje. Nastop takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 3872

Službo dobi

TRGOVSKI POMOČNIK
mešane stroke, ki se je izučil na deželi, mlajši, se takoj sprejme. Istotam se sprejme tudi učenec iz dobre kmetičke hiše. Ponudbe na trdiko S. Geratič, Sv. Lovrenc na Pohorju. 3867

Razno

GOSTILNA POŽAVKO
v Košakih se odda v najem z gostilniškim inventarjem. 3876

DVA GOSPODA
ali dijaka sprejemem v vso oskrbo. Koroška cesta 17-I. desno. 3870

DIJAKA
sprejemem, Grajska ul. 2, Čeh. 3868

IZJAVA!

Podpisani izjavljam, da nisem ačnik za dolgove, katere ni napravil v moje breme brez moje vednosti in brez mojega izrecnega pristanka. Moj sin g. Fredi Spatzek iz Maribora. V Mariboru, dne 29. avgusta 1935. Spatzek Adolf, restavrat. 3845

Soba odda

SOBO

lepo, opremljeno, poseben vhod, oddam takoj stalnemu nameščenju. Stritarjeva ul. 5, I. nadstropje. 3875

OPREMLJENO SOBO

in kuhinjo oddam. Maribor, Taborska ul. 13. 3871

ODDAM

s 1. oktobrom t. l. stanovanje z eno sobo in kuhinjo v vili pri parku, Trubarjeva ul. 11-I. Ravno tam oddam 2 sobi, eno takoj eni ali dvema osebam, drugo pa s 15. septembrom. 3866

LEPO OPREMLJENO SOBO oddam. Malstrova ul. 18-I. desno, desno zvoniti. 3865